

ผลการดำเนินงานระบบบริการสุขภาพ สาขา คุ่มครองผู้บริโภคดี้านสุขภาพและอาหารปลอดภัย

ภก.สุภนัย ประเสริฐสุข
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองบัวลำภู

อัตราป่วยจากพิษสารกำจัดศัตรูพืช : เขตสุขภาพที่ 8

จังหวัด	ประชากร	วมพิษสารกำจัดศัตรูพืช		สารกำจัดแมลง		สารกำจัดวัชพืช		สารกำจัดศัตรูพืชอื่นๆ	
	เป้าหมาย	ป่วย	อัตรา	ป่วย	อัตรา	ป่วย	อัตรา	ป่วย	อัตรา
นครพนม	560,742	150	26.75	126	22.47	2	0.36	22	3.92
เลย	543,298	128	23.56	26	4.79	51	9.39	51	9.39
สกลนคร	938,254	152	16.2	122	13	7	0.75	23	2.45
อุดรธานี	1,303,767	196	15.03	138	10.58	30	2.3	28	2.15
หนองบัวลำภู	418,632	47	11.23	8	1.91	9	2.15	30	7.17
บึงกาฬ	331,757	20	6.03	4	1.21	5	1.51	11	3.32
หนองคาย	390,384	22	5.64	10	2.56	3	0.77	9	2.31

* ข้อมูลจาก HDC Service เดือน ต.ค.60 – ก.ย.61

ผลการตรวจสอบเฝ้าระวังโดย Mobile unit for Food Safety เขต 8

ผลการตรวจวิเคราะห์อาหารที่ตกมาตรฐานเปรียบเทียบปีงบประมาณ 2559 - 2561

ประเภทการตรวจวิเคราะห์	ปี 2559			ปี 2560			ปี 2561		
	จำนวนทั้งหมด	ตกมาตรฐาน	ร้อยละ	จำนวนทั้งหมด	ตกมาตรฐาน	ร้อยละ	จำนวนทั้งหมด	ตกมาตรฐาน	ร้อยละ
ทางด้านเคมี	14,967	683	4.56	15,716	583	3.71	16,716	480	2.87
ทางด้านจุลินทรีย์	674	252	37.39	790	280	35.44	610	124	20.33
รวมทั้งหมด	15,641	935	5.98	16,506	863	5.23	17,326	604	3.49

ผลการตรวจวิเคราะห์ทางเคมี ปี 2561

ร้อยละที่ผลตรวจผ่านมาตรฐาน

100 %

สารบอแรกซ์

สารฟอกขาว

สารกันรา

97.99 %

ฟอร์มาลิน

97.86 %

ยาฆ่าแมลง

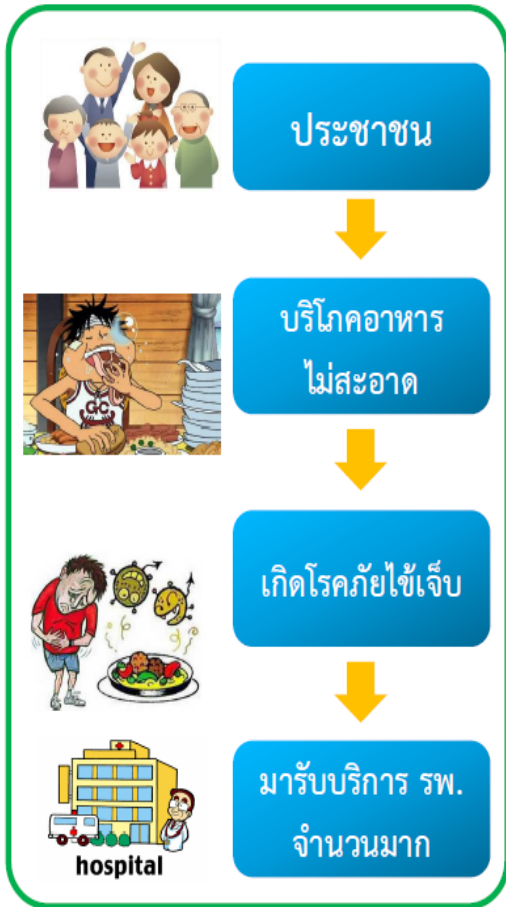
93.75 %

สารโพลาร์

60.93 %

ไอโอดีน

นโยบายโรงพยาบาลอาหารปลอดภัย

แนวทางปฏิบัติในการดำเนินการโรงพยาบาลอาหารปลอดภัย

R8WAY
MOPH

เขตสุขภาพ

1

แต่งตั้งคณะกรรมการ

2

ส่งเสริม สนับสนุน
ให้คำแนะนำหน่วยงานต่างๆ

3

กำกับ ติดตาม และ
ประเมินผล

4

ร่วมติดตามผลการ
ตรวจสอบฯ ร่วมกับ ศว, อย.

5

ร่วมติดตามผลการ
ตรวจสอบฯ ร่วมกับ ศว, อย.

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

1

แต่งตั้งคณะกรรมการ ขับเคลื่อนร่วมกับเขตสุขภาพ

2

ประกาศ สื่อสารนโยบาย ให้ ประชาชน เจ้าหน้าที่ และหน่วยงานอื่นทราบ

3

ส่งเสริม สนับสนุน ให้คำแนะนำ แก่ รพ.ในพื้นที่

4

กำกับ ติดตามความก้าวหน้า และประเมินผล

5

ตรวจสอบคุณภาพประจำปี ตรวจสอบเฝ้าระวังร่วมกับ รพ. และ อย.

6

สรุปผลและรายงานผลต่อเขตสุขภาพ

ผลการดำเนินงาน : มูลค่าการจัดซื้อวัตถุดิบเกษตรอินทรีย์

จังหวัด	ปริมาณการจัดซื้อวัตถุดิบทั้งหมด	ปริมาณการจัดซื้อวัตถุดิบเกษตรอินทรีย์
อุดรธานี	59,807,632.0	13,229,985.0
สกลนคร	50,851,982.3	1,706,061.4
หนองคาย	15,000,000.0	1,800,000.0
นครพนม	22,141,916.0	3,075,475.0
บึงกาฬ	10,979,955.0	199,106.0
เลย	7,565,400.0	936,248.0
หนองบัวลำภู	11,742,190.0	1,823,853.0
รวม	178,089,075.3	22,770,728.4

* ข้อมูลจากรายงานการจัดซื้อวัตถุดิบเกษตรอินทรีย์ เดือน ม.ค. 2561 – มี.ค. 2562

“จากท้องนา สู่พาข้าว”

เกษตรอินทรีย์วิถีหนองบัวลำภู สู่โรงพยาบาลอาหารปลอดภัย

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองบัวลำภู

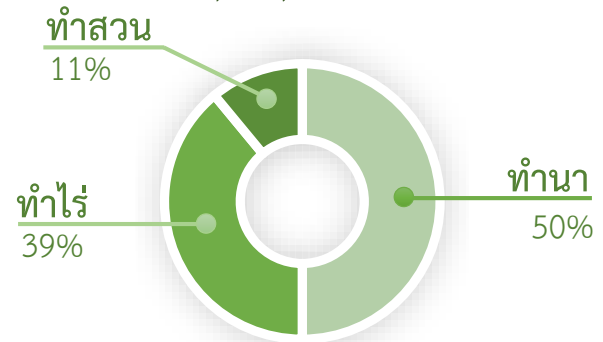
จ.หนองบัวลำภู

ประชากร	511,641 คน
รพ.ทั่วไป	1 แห่ง
รพ.ชุมชน	5 แห่ง
PCU รพ.	6 แห่ง
รพ.สต.	83 แห่ง

พื้นที่ทำการเกษตร

1,639,380 ไร่

อัตราป่วยจากพิษสารกำจัดศัตรูพืช : จังหวัดหนองบัวลำภู

อำเภอ	ประชากร	รวมพิษสารกำจัดศัตรูพืช		สารกำจัดแมลง		สารกำจัดวัชพืช		สารกำจัดศัตรูพืชอื่นๆ	
	เป้าหมาย	ป่วย	อัตรา	ป่วย	อัตรา	ป่วย	อัตรา	ป่วย	อัตรา
เมืองหนองบัวลำภู	116,005	5	4.31	2	1.72	1	0.86	2	1.72
นากลาง	83,416	4	4.8	3	3.6	0	0	1	1.2
โนนสัง	50,261	1	1.99	0	0	1	1.99	0	0
ศรีบุญเรือง	92,638	26	28.07	2	2.16	7	7.56	17	18.35
สุวรรณคูหา	49,783	10	20.09	0	0	0	0	10	20.09
นาวัง	26,529	1	3.77	1	3.77	0	0	0	0

* ข้อมูลจาก HDC Service เดือน ต.ค.60 – ก.ย.61

“จากท้องนา สู่ฟ้าขาว”

ประชาชนได้บริโภคอาหาร
สะอาด ปลอดภัย มีคุณภาพ

ต้นน้ำ

กลางน้ำ

ปลายน้ำ

พื้นที่ผลิต
ทุ่งนา แปลงผัก สวนผลไม้ ฯลฯ

กระบวนการจัดการวัตถุดิบ
แหล่งจำหน่ายอาหาร

อาหาร

ผู้ป่วยได้บริโภคอาหาร สะอาด
ปลอดภัย มีคุณภาพ

“เกษตรอินทรีย์วิถีหนองบัวลำภู สู่โรงพยาบาลอาหารปลอดภัย”

ลดอัตราป่วยจากอาหาร
สุขภาพดี

การดำเนินงานนโยบายโรงพยาบาลอาหารปลอดภัย จังหวัดหนองบัวลำภู

รับมอบนโยบายโรงพยาบาลอาหารปลอดภัย เขตสุขภาพที่ 8
(วันที่ 9 ตุลาคม 2560 ณ โรงพยาบาลอุดรธานี)

นพ.สสจ. สื่อสารนโยบายไปยัง รพ. ทุกแห่งในจังหวัด

โรงพยาบาลทุกแห่ง แต่งตั้งคณะกรรมการฯ และดำเนินงานตาม 3 กลยุทธ์หลัก

กลยุทธ์ที่ 1

การสื่อสาร

และสร้างการมีส่วนร่วม

- ประกาศนโยบาย food safety hospital
- สื่อสารนโยบายกับ จนท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- จัดกิจกรรมให้ความรู้แก่ผู้มารับบริการ และประชาชน

กลยุทธ์ที่ 2

สร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดซื้อจัดจ้าง

- จัดทำแผนการจัดซื้อ และจัดซื้อตามแผน *
- กำหนดราคาวัตถุดิบ โดยพิจารณากำหนดระยะเวลาในการยื่นราคา/ปรับราคา ให้ชัดเจน
- จัดทำเมนูอาหารล่วงหน้า โดยให้สอดคล้องกับฤดูกาล, วัตถุดิบ

กลยุทธ์ที่ 3

การควบคุมมาตรฐาน

- กำหนดแนวทางในการตรวจสอบคุณภาพวัตถุดิบ
- ตรวจสอบคุณภาพประจำปี ร่วมกับหน่วยงานภายนอก
- กำหนดแนวปฏิบัติ ในกรณีที่พบวัตถุดิบไม่เป็นไปตามมาตรฐาน

ต้นน้ำ

เกษตรกร

บริษัทประชารัฐ

โรงพยาบาล

สารเคมีการเกษตร
ตกค้าง

* นโยบาย
ระดับจังหวัด

การมีส่วนร่วมของชุมชน
และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

พัฒนาศักยภาพเกษตรกร

- เกษตรอินทรีย์
- มาตรฐาน PGS
- กระบวนการ
รับรองคุณภาพ

กระบวนการเรียนรู้ในชุมชน

หน่วยงานพี่เลี้ยง

เครือข่ายการดำเนินงาน

กลางน้ำ

จังหวัด

ตลาดสด
น้ำซ้อ

ตรวจสอบสถานที่ผลิตอาหารตามเกณฑ์
GMP, Primary GMP

Mobile Unit

LAB Test Kit

Clean Food
Good Taste

โรงพยาบาล

- วัตถุดิบที่จัดซื้อ ได้แก่ ข้าวสาร, ผัก ผลไม้, เนื้อสัตว์, อาหารแห้ง
- จัดทำแผนการจัดซื้อวัตถุดิบ
- มีแผนการจัดหาแหล่งวัตถุดิบทดแทน ในกรณีขาดแคลน
- จัดซื้อโดยวิธีเฉพาะเจาะจง

การควบคุมมาตรฐาน

วัตถุดิบ

- ❖ มีกระบวนการตรวจรับวัตถุดิบ การเก็บรักษา เบิกใช้วัตถุดิบ First In First Out
- ❖ มีการตรวจสอบคุณภาพ สารปนเปื้อน และสารเคมี ตามเกณฑ์

สถานที่

- ❖ ตรวจ ประเมิน ระบบสุขาภิบาล ของสถานที่ประกอบอาหารในโรงพยาบาล

มีการตรวจเฝ้าระวังประจำปี ร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

ปลายน้ำ

อาหารสด

- กำหนดรายการอาหารล่วงหน้า 2 เดือน
- หมุนเวียนรายการอาหารให้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์

อาหารแปรรูป

- พิจารณาจัดซื้อผลิตภัณฑ์ที่มีเครื่องหมาย อย.

ผลการดำเนินงาน : มูลค่าการจัดซื้อวัตถุดิบเกษตรอินทรีย์

โรงพยาบาล	ปริมาณการซื้อ		รวม (บาท)
	ข้าว	ผักและผลไม้	
โรงพยาบาลหนองบัวลำภู	-	1,159,939	1,159,939
โรงพยาบาลนากลาง	148,459	91,351	239,810
โรงพยาบาลนาหว้า	166,839	3,050	169,889
โรงพยาบาลศรีบุญเรือง	129,000	1,875	130,875
โรงพยาบาลโนนสัง	100,240	-	100,240
โรงพยาบาลสุวรรณคูหา	23,100	-	23,100
รวม	567,638	1,256,215	1,823,853

* ข้อมูลจากรายงานการการจัดซื้อวัตถุดิบเกษตรอินทรีย์ เดือน ม.ค. 2561 – พ.ค. 2562

ปัญหาและอุปสรรค

ต้นน้ำ

1. ระบบการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ ยังเป็นระบบ PGS (Participatory Guarantee System)
2. ยังไม่มีเครือข่ายผู้ผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ครอบคลุมทุกพื้นที่

กลางน้ำ

1. กำลังการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ ไม่เพียงพอต่อความต้องการของโรงพยาบาล
2. ด้านการจัดส่งสินค้า เนื่องจากโรงพยาบาลชุมชนบางแห่ง มีปริมาณความต้องการใช้วัตถุดิบผักและผลไม้ต่อวันค่อนข้างน้อย แต่ผู้ผลิตไม่สามารถจัดส่งแบบรายวันได้
3. การสุ่มตรวจสอบคุณภาพของวัตถุดิบเกษตรอินทรีย์ ยังพบการปนเปื้อนของสารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ปลายน้ำ

1. เมนูสุขภาพ ยังไม่ได้จัดทำเป็นเมนูเฉพาะเจาะจงสำหรับผู้ป่วยในแต่ละกลุ่มโรค

การติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการโรงพยาบาลอาหารปลอดภัย
เขตสุขภาพที่ 8 กระทรวงสาธารณสุข ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

การประชุมเชิงปฏิบัติการโรงพยาบาลอาหารปลอดภัย
กระทรวงสาธารณสุข ปีงบประมาณ 2562

กระทรวงสาธารณสุข

30 - 31 • 5 • 2562

โรงพยาบาลอาหารปลอดภัย

30 - 31 • 5 • 2562

